

AGAPI

Auteur: Ilse De Backer
Coverdesign: Ilse De Backer
ISBN: 9789463985635
© Ilse De Backer

AGAPI

Ilse De Backer

“Deel je leven met mensen
waarmee je de grote zorgen klein kunt maken
en waarmee je de kleine dingen groot kunt maken.”

-DEEL 1-

Anna deed haar ogen dicht, liet haar hoofd een beetje hangen en leunde met haar rechterheup tegen de sofa. Ze kon zichzelf niet meer dragen en bracht haar hand naar haar hoofd. De hoorn viel naast het tafeltje waar de telefoon op stond. Anna kon niet wenen en kromp helemaal in elkaar. Ze voelde haar benen zwaar worden en haar oren maakten een piepend geluid. Het kon niet waar zijn.

Het waaide hard buiten. Zo hard zelfs, dat de bladeren hoog de lucht in vlogen en het leek alsof ze maar geen bestemming vonden; telkens wanneer ze de grond raakten, vlogen ze terug de lucht in. De wind creëerde een zacht piepend geluid dat voor een onrustige sfeer zorgde. Toen Anna door het raam keek, zag ze de overbuurvrouw die elke dag haar postbus op hetzelfde uur ging leegmaken. Een vriendelijke vrouw die Anna altijd groette, ook al deed niet iedereen dat in de gigantische stad waar ze woonde.

Athene, een redelijk onpersoonlijke stad in tegenstelling tot het dorp waar Anna was opgegroeid. Waar iedereen elkaar kende en waar de meeste dorpingen elkaar bijna dagelijks groetten. Niet altijd even hartelijk, maar de inwoners spraken elkaar toch ongeremd aan. Haar ouders woonden in een dorp in de bergen van de Peloponnesos, waar de zee aan de voet van de berg voor een glanzend uitzicht zorgde. Het dorp was op ongeveer 1200 meter hoogte gelegen, waardoor de temperatuur in de zomer hier iets lager was dan in de grote steden. Anna hield zo van die oogverblindende schoonheid van de natuur en van de

rust die de omgeving waarin ze was opgegroeid kenmerkte.

Ze was op haar 18e tijdelijk naar Athene verhuisd om te gaan studeren, zoals vele jongeren van haar leeftijd, maar Anna ging regelmatig haar ouders bezoeken. Telkens wanneer ze in het dorp was, genoot ze van de heerlijke gerechten die haar moeder had klaargemaakt: gemista (gevulde paprika's en tomaten met heerlijke rijst), dolmades (wijnbladeren gevuld met rijst, overgoten met citroensaus), moussaka (ovensotel bestaande uit aardappelen, gehakt, aubergines, witte saus). En dan die zoete lekkernij, ja die zoete lekkernij: vasilopita en galaktoboureko. Gewoon heerlijk! Niemand maakte deze zoetigheden zo lekker als haar moeder, vond Anna. Niemand.

Na ongeveer één jaar was ook haar broer Alex naar Athene verhuisd om te studeren, maar reeds na enkele maanden besloot hij om ermee te stoppen en te gaan werken. Anna vond het een goed idee om met haar broer samen in Athene te wonen, nadat haar ouders haar hadden gevraagd om een oogje in het zeil te houden. Alex begon al gauw te werken in verschillende cafés en restaurants, tot hij volledig was uitgegroeid tot een goedbetaalde barista, iets wat hij enorm graag deed. Anna daarentegen wilde kleuterjuf worden en behaalde na enkele jaren studeren haar diploma. Hoewel ze wist dat het moeilijk was om terug naar haar ouders te keren om daar werk te vinden, wilde ze wel naar een kleine stad dicht bij haar dorp verhuizen, maar het lot had er anders over beslist. Anna was uiteindelijk in Athene gebleven, waar ze nu al bijna elf jaar woonde en waar ze de laatste jaren als kleuterjuf in een privéschool werkte. De drukte van de stad maakte dat ze vaak terughadte aan haar keuze om in

Athene te blijven, maar ze wist dat Athene ook enorm mooie plekken had. Veel theaterzalen, veel geschiedenis, veel concerten, een uitgebreide keuze aan bezienswaardigheden en een onberispelijk uitgaansleven, hoewel dat laatste na zoveel jaren niet meer haar voorkeur kreeg. Een gigantische stad waar bijna de helft van de bevolking van Griekenland woont. Tijdens haar studentenjaren had Anna het beste uit Athene gehaald, maar nadat ze haar diploma had gehaald was het tijd om te vertrekken. Althans, dat dacht ze. Tot ze op een dag, ongeveer een maand voor haar zogezegde vertrek uit Athene en op een moment waarop ze haar leven elders aan het voorbereiden was, iemand ontmoette.

Anna ging weg van het raam, nam nog snel een glas water en ging achter haar computer zitten. Ze legde alle rommel, die zich elke dag meer en meer opstapelde, aan de kant. Anna keek naar het armbandje dat ze van Filippus had gekregen en dat ze vanaf die dag altijd had gedragen. Vier woorden stonden in het zilver gedrukt: geduld, moed, integriteit, liefde. Ze dacht nog regelmatig terug aan het moment waarop ze hem had leren kennen. Een ontspannen ogenblik in een café bij een schaatsbaan, dat in de winter ergens in Athene op een groot plein was geplaatst. Elk met hun eigen gezelschap zaten ze niet ver van elkaar iets te drinken. Ze hadden elkaar nog niet gezien tot Anna rechtstond om even naar de bar te gaan. Filippus keek op en hun blikken kruisten elkaar onmiddellijk. Tot het ogenblik dat Filippus besloot om zijn kans te wagen. Hij riep de vrouw achter de bar en gaf haar een briefje. Zij bracht op haar beurt na enkele minuten hetzelfde drankje naar Anna dat ze eerder bij haar had besteld. De vrouw zette het glas voor Anna neer

en aan de voet van het glas legde ze het briefje dat ze van Filippus had gekregen: sweater: blauw, broek: jeans, haar: donkerbruin, ogen: blauw, lengte: 1.80m, drankje: koffie, locatie: vlakbij, status: geïnteresseerd. Maar Anna wist al over wie het ging door de blikken die ze voordien had opgevangen en begon daarom niet zomaar in het niets naar de beschrijving te zoeken. Ze keek onmiddellijk zijn richting uit. Filippus keek haar nu even ongemakkelijk, maar vastberaden aan. Anna glimlachte waardoor hij voelde dat hij haar richting kon uitwandelen en waarna ze uren hadden gepraat. Ze was altijd geïnspireerd geweest door zijn originaliteit. Samen hadden ze in de loop der jaren zoveel ervaringen en onvergetelijke momenten gedeeld. Maar de jaren verstreken en het leven van Filippus verliep zo snel dat Anna hem nu haast niet meer kon volgen.

Filippus werkte al vanaf het moment dat Anna hem leerde kennen voor een reclamebedrijf dat hoge eisen aan hem stelde en waardoor hij vele uren per dag bezig was met verschillende projecten. Onverwachte vergaderingen, etentjes en altijd een overvol programma. Hij zag het niet als een probleem, want volgens hem was dat nu eenmaal zijn job. Soms vroeg Anna zich af of Filippus werkte om te leven, want het had af en toe echt iets meer van leven om te werken. Filippus begreep maar al te goed dat zijn uren regelmatig uit de hand liepen, maar hij had deze baan echt nodig. Althans, dat geloofde hij, of liever nog, daar probeerde hij zichzelf elke dag van te overtuigen. Aan de ene kant vond hij het wel erg dat hij Anna zo weinig zag, maar hij kon... hij wilde er niets aan veranderen. Nog zoveel wilde hij bereiken en nu had hij daar de kans voor. Na zoveel jaren werk zou zijn inzet vruchten afwerpen. De mogelijkheden die hij kreeg om meer

verantwoordelijkheid te dragen in het bedrijf waren werkelijk grote kansen. Het was nu zijn moment. Maar Anna zag meer dan dat, ze voelde dat hij onzeker was en dat hij zichzelf wilde bewijzen. Toen al vergeleek hij zichzelf steeds met anderen, maar ze begreep het niet. Iedereen is toch anders?

De wind glipte door het raam naast haar bureau de woonkamer binnen en stuurde haar haren in de richting van haar gezicht. Enerverend, maar tegelijkertijd een gevoel van tederheid. Ze kon soms echt genieten van de stilte en van het moment waarop ze alleen was. Soms dacht Anna er - nogal laat - aan om even tijd voor zichzelf vrij te maken, en telkens wanneer ze het besepte, was de helft van de tijd al weer voorbij. Toch schonk ze zichzelf dit moment. Ze staarde voor zich uit naar de zalmkleurige muur. Anna voelde zich moe, alleen en rustig. Ze hoorde de muziek op de achtergrond. Het deed haar een ander moment beleven. Een moment dat niets met tijd te maken had, maar met een onbeschrijfelijk gevoel. Een moment dat geen minuten kende, maar wel een situatie die je meesleurt naar een ontastbare wereld vol fantasie en emotie en waarbij de adrenaline en het gevoel overheersen. De tijd vloog voorbij tot Anna op de klok keek. Het was al acht uur en Filippus was er nog steeds niet. Ze was al vanaf vijf uur thuis en had ondertussen een lekkere Griekse ovenschotel klaargemaakt: kip met aardappeltjes in de oven, overgoten met citroensap, tijm, zout en peper. Het licht in de keuken brandde nog en de geur van het avondmaal drong alle hoeken van de woonkamer binnen. Anna was het gewend om alleen te eten en besloot daarom om ook vandaag in de sofa voor de televisie te eten. Een half uur later hoorde ze de voordeur.

Vanuit de hal klonk het: ‘Dag lieverd, ik ben thuis!’

‘Hallo,’ zei Anna.

‘Kijk eens wat ik voor je heb! Cake die mijn moeder heeft meegegeven,’ ging Filippus verder en hij liep naar de woonkamer waar hij de cake in aluminiumfolie op het salontafeltje legde. Anna keek Filippus snel aan en stak een hap in haar mond. Het eten was nog te warm. Een paar seconden van stilte overheersten tot ze besloot om de hap door te slikken.

‘Heb je haar vandaag gezien?’ vroeg Anna met een wrang gevoel.

‘Ja, ik ben nog eventjes bij haar langsgedaan,’ klonk het nu iets stiller.

Anna kreeg het benauwd en vroeg zich af waarom hij niet even iets kon laten weten.

Ze zei op een neutrale toon: ‘Leuk. Ik bel haar morgen om haar te bedanken.’

Filippus draaide zich om en liep naar de badkamer om te douchen. Na twintig minuten stond hij in de keuken waar hij zijn eten ging opwarmen dat al was afgekoeld en ging naast Anna in de sofa zitten.

‘Hoe was je dag?’ vroeg Anna terwijl ze opmerkte hoe lekker hij rook.

‘Goed, heel druk,’ antwoordde Filippus, vlak voordat hij de eerste hap in zijn mond stak.

Het leek alsof Anna naar de televisie bleef kijken terwijl hij tegen haar praatte, maar ze keek eigenlijk niet en staarde naar het scherm terwijl ze diep in gedachten verzonk.

De avond samen was snel voorbij, want Filippus was moe. Toen zijn bord helemaal leeg was, zette hij het op de salontafel, om vervolgens onderuit in de sofa te gaan liggen. Nog geen half uur later stond hij recht, nam zijn

bord op dat hij naar de keuken bracht en zei: ‘Morgen is een belangrijke dag. Ik ga slapen.’

Anna hoorde deze woorden zo vaak, dat ze automatisch antwoordde: ‘Goed, ik kijk nog even televisie en kom zo.’

Filippos liep haar richting uit en gaf haar een zachte zoen op haar mooi gevormde lippen.

‘Welterusten,’ fluisterde hij in haar oor.

Anna lachte hem toe, tot hij helemaal uit haar zicht was verdwenen.

Het licht in de hal stak Filippos nooit aan omdat hij net genoeg zag met het licht van zijn mobiel dat op de grond scheen. Hij begaf zich naar de kledingkast waaruit hij een broek en een hemd nam en die hij op de stoel aan zijn kant van het bed hing. Alles lag nu klaar voor de volgende dag. Filippos legde ten slotte zijn mobiel op het nachtkastje en zette zijn wekker om 6.30 uur.

Filippos was een grote, mooie man met donkere, korte haren en met, niet zoveel in Griekenland voorkomende, helderblauwe ogen. Wanneer hij in de zomer bruiner werd, vielen zijn ogen nog meer op. Regelmatig maakte hij indruk door zijn houding, zijn opvallende blik en zijn gespierde armen. Filippos voelde zich gelukkig, maar er had altijd iets ontbroken in zijn leven. Een leegte die hij zelf niet kon opvullen. Iets wat hij al heel zijn leven meedroeg. Iets wat zijn jeugd had bepaald. Filippos had zijn vader nooit gezien. Op een dag had zijn moeder, Elena, hem betrappt toen hij op zoek was naar foto’s van zijn vader, in de kast. Elena had toen uitgelegd dat ze alle foto’s van zijn vader had weggegooid. In die periode was Filippos zes jaar oud en zo in de war. Reeds geplaagd door zijn verleden dat hij eigenlijk toen nog niet kende, voelde hij een gemis. Iets wat hem altijd pijn zou doen. Er

waren periodes waarin Filippos het moeilijk had met het feit dat hij zijn vader nooit had gekend, maar de jaren verstreken. De wonden heelden niet, maar de pijn verzachtte door nieuwe dingen die in zijn leven opdoken en zijn aandacht kregen. Het gemis spookte altijd door zijn hoofd, maar toch slaagde hij erin om het niet de eerste plaats in zijn leven te geven. Zijn vader was een onderwerp waar zelden of nooit over gepraat werd met Elena. De weinige keren dat hij het toch had geprobeerd, zag hij op Elena's gezicht dat hij het maar beter zo kon laten. Deed het haar pijn? Was ze ontgoocheld? Was ze boos? Filippos begreep het toen niet.

Met Elena had Filippos een bijzondere band. Ze was tenslotte zijn moeder, de persoon met wie hij de meeste momenten had beleefd. Zij kende hem beter dan eender wie. Maar toch, zijn grootste geheimen vertelde hij niet tegen zijn moeder. Er was namelijk nog iemand met wie hij een heel speciale band had. Filippos miste haar nog elke dag. Zijn yiayia. Zijn oma. Toen hij nog jong was, woonde hij samen met yiayia en zijn moeder in Athene. Iemand moest op Filippos passen als Elena werkte en dat deed yiayia maar al te graag. Filippos had warme herinneringen aan die momenten die ze samen beleefd hadden. Elena was streng, maar yiayia helemaal niet. Ze legde hem altijd op tijd in bed zoals Elena haar duidelijk had gevraagd, maar yiayia vertelde hem zoveel verhalen voor het slapengaan, dat het al snel een half uur of soms zelfs een uur later was als Filippos in slaap viel. Maar yiayia had dat nooit tegen Elena verteld. Dat was hun geheim. Ze had regelmatig gevraagd aan Elena om Filippos in de zomer mee naar het dorp te nemen wanneer hij geen school had, maar Elena had dat idee altijd afgewezen. Ze gingen wel naar het dorp, maar enkel

wanneer Elena verlof had. Twee weken, in het beste geval soms drie weken.

De gewoonten van het dorp en haar ouderlijk huis vormden een gemis voor yiayia, die vanaf het overlijden van haar man enkel zwarte kleren droeg. Hoewel Filippos haar er regelmatig van probeerde te overtuigen dat ze ooit eens iets anders aan zou moeten doen, volhardde ze in die traditie. Yiayia... Filippos hield zo van zijn yiayia. Tegen haar vertelde hij alles over zijn vriendinnetjes, over het kattenkwaad dat hij op school uithaalde, zelfs over het moment waarop hij Anna had leren kennen. Hij was nooit vergeten wat yiayia twee dagen voor haar overlijden tegen hem had gezegd:

‘Kind, deel je leven met mensen waarmee je de grote zorgen klein kunt maken en waarmee je de kleine dingen groot kunt maken.’

Die woorden van haar waren Filippos altijd bijgebleven. Wat een gemis voelde hij nog steeds, al sinds de dag dat ze er niet meer was.

Haar spitse stem, haar magere benen die onder de lange zwarte rok uit kwamen, de donkere vlekken op haar handen die haar zo kenmerkten, haar grijze haren die ze in een knot op haar hoofd vaststak. Filippos miste alles.

Op ongeveer dertig kilometer afstand van het appartement van Filippos en Anna brandde het licht in de woonkamer op het gelijkvloers in een appartementsgebouw. De grijze gordijnen zorgden voor een donkere schaduw in heel de woonkamer, ondanks het sterke licht van een grote witte lamp die naast de sofa stond. Elena zat vooruitgebogen en keek met gefronste wenkbrauwen naar het salontafeltje

waarop ontelbare puzzelstukjes lagen. Op de achtergrond kon je nog net het geluid van de televisie horen. Ze kon zich niet concentreren en besloot om nog enkele hapjes van de cake te nemen die ze diezelfde middag gebakken had. Elena was groot, slank en had blauwe ogen, net als Filippus. Ze had geen man, maar Elena was het gewend om alleen te zijn. Toen Filippus had besloten om met Anna te gaan samenwonen was hij 25 jaar, en Elena had het er aanvankelijk heel moeilijk mee. Ze hechtte zo veel belang aan haar zoon; hij was haar houvast en haar enige gezelschap. Hij was degene waarvoor ze zoveel jaren had gezorgd. Filippus was haar hele wereld. De liefde die ze voor hem voelde was onbeschrijfelijk. Zo sterk, zo oneindig, zo intens. Ze werd steeds overladen door een diepe angst wanneer ze aan zijn toekomst dacht. Elena wilde niet dat hij ooit ontgoocheld zou zijn. Dag en nacht wilde ze hem beschermen tegen al die slechte dingen die op zijn pad zouden kunnen komen, waardoor ze soms vergat om zelf te leven en hem de vrijheid te geven waar hij recht op had. De vrijheid die hem ertoe zou leiden om fouten te maken en op die manier zijn weg te vinden. Elena was zo fier wanneer ze zag hoe hard hij werkte en ze wilde altijd dat hij op termijn een hoge functie zou hebben in een groot bedrijf. Dat was hij tenslotte meer dan waard, vond ze. Filippus belde zijn moeder over zijn werk en Elena moedigde hem dan steeds aan om met volle kracht voor zijn job te gaan. Ze geloofde in Filippus en in zijn capaciteiten.

Vaak dacht Elena aan de knuffels die ze van Filippus kreeg toen hij klein was en die zonder twijfel oprecht waren omdat de gevoelens van een kind enkel puur en echt kunnen zijn. Niemand kon zo goed voor hem zorgen als zij, vond ze. Niemand kon hem zo goed begrijpen als

zij. Niemand kon hem zo goed verzorgen als zij. Niemand kon... Niemand. Ook Elena had enkele wijze woorden onthouden die haar moeder haar had meegegeven, maar in tegenstelling tot Filippos had Elena daar niet de juiste aandacht aan gegeven. Ooit zou ze deze woorden wel begrijpen, maar te laat, veel te laat.

'Er kunnen beter twee mensen van je houden om wie je werkelijk bent, dan tien mensen om wie je niet bent.'

Elena had geen vrienden, geen mensen waar ze haar tijd mee kon doorbrengen. Enkel haar overleden moeder ging ze tot vier jaar geleden bezoeken, die de laatste jaren van haar leven terug naar het dorp was gekeerd. Een dorp dat werd bewoond door enkel tweeënvijftig vaste inwoners met één bakker, één apotheker, twee cafeetjes die zich op het kleine centrale plein bevonden, samen met een kerk die het ontmoetingspunt van het dorp was. In de zomer waren er meer bezoekers en openden ook enkele restaurantjes die vlak aan de zee gelegen waren. Familie van de lokale bevolking kwam regelmatig op bezoek met kerst, tijdens het Griekse paasfeest en in de zomer, waardoor het plein op die momenten volliep met kinderen en jonge mensen. Aan de rand van het dorp was het huis van yiayia gelegen. Ze werd door iedereen in het dorp ook daadwerkelijk yiayia genoemd. Iedere zondagochtend liep ze bij het luiden van de kerkklokken met haar houten stok in kleine pasjes naar de kerk, om zo op tijd te zijn voor de mis. Iets wat ze zelden in haar leven had gemist. Het was een van haar gewoonten die ze nooit meer zou kunnen veranderen. Het was iets waarin ze sterk geloofde en iets wat haar de rust gaf die ze nodig had. Elena ging altijd